

Instrukcja dla Polaków wywożonych na roboty

Każdemu robotnikowi narodowości polskiej daje Wielka Rzesza Niemiecka pracę, chleb i zapłatę. Za to Rzesza wymaga, żeby każdy swą, jemu przekazaną pracę wykonał sumiennie i zastosował się starannie do wszystkich zarządzeń i rozkazów obowiązujących. Dla wszystkich robotników i robotnic narodowości polskiej w Wielkiej Rzeszy Niemieckiej obowiązują następujące przepisy:

1. Opuszczenie miejscowości pobytu jest surowo zakazane.
2. W czasie, w którym przez władze policyjne nie jest zezwolone zwiedzić miejscowość, także zakazane jest opuścić zamieszkanie.
3. Użytkowanie publicznych środków komunikacji, np. kolei jest tylko zezwolone za specjalnym pozwoleniem miejscowej władzy policyjnej.
4. Wszyscy robotnicy i robotniczki [robotnice] narodowości polskiej są zobowiązani do stale widocznego noszenia na prawej stronie piersi swej odzieży mocno przyszytych odznaków [odznak], które im zostały wręczone.
5. Kto pracuje opieszale, pracę swą złoży, innych robotników podburza, miejsce samowolnie opuszcza itd. będzie karany pracą przymusową w wychowawczym obozie pracy. Czyny sabotażowe i inne ciężkie przekroczenia przeciw dyscyplinie robotniczej zostaną surowo karane i to przynajmniej umieszczeniem w wychowawczym obozie pracy na kilka lat.
6. Obcowanie z ludnością niemiecką, szczególnie odwiedzanie teatrów, kin, zabaw tanecznych, restauracji i kościołów razem z ludnością niemiecką jest zakazane. Tańczenie i zażywanie alkoholu jest polskim robotnikom tylko dozwolone w oberżach specjalnie dla nich przeznaczonych.
7. Spółkowanie z kobietą lub z mężczyzną niemieckim, względnie zbliżenie do nich będzie karane śmiercią.
8. Każde wykroczenie przeciw rozporządzeniom i przepisom wydanym dla robotników cywilnych polskiej narodowości będzie karane w Niemczech, odstawienie do Polski nie nastąpi.
9. Każdy robotnik polski i każda robotnica polska ma sobie każdego czasu przypomnieć, że przyszli dobrowolnie za pracę do Niemiec. Kto pracuje do zadowolenia, otrzyma zasługę swoją. Jednakże kto pracuje opieszale i nie stosuje się do przepisów, będzie niezwłocznie ściągnięty [pociągnięty] do odpowiedzialności, i to szczególnie w czasie wojny.
10. O niniejszych rozporządzeniach rozmawiać lub pisać po polsku jest surowo zakazane.

Źródło: *Przemoc, poniewierka, poniżenie. Wspomnienia z przymusowych robót rolnych 1939-1945*, wybrał, opracował i wstępem opatrzył L. Staszyński, Warszawa 1967, s. 6-9.